THE GILLETTE MARRIAGE

FERDINANDO FREGA

NDOA YA GILLETTE

THE FAMILY · 16

Ndoa

Alipotembea, licha ya kuwa mwanamume, bado uliweza kuona umaridadi na mkao wa afisa wa jeshi aliyewahi kuwa, lakini pia malezi aliyoyapata katika shule ya bweni, ambako kanuni moja ilitawala: sema kidogo na sikiliza kila kitu.

Alikuwa na miaka ishirini na saba katika Oktoba ile ya 1962 alipomwona akiingia katika duka la tumbaku alimokuwa akifanya kazi, na papo hapo akavutiwa naye.

Mrefu, wa kuvutia, mwenye sura isiyo na shaka ya mtu wa Kusini, na lile tazamo la utundu ambalo wanawake pekee hujua kulitoa. Lakini alikuwa na miaka kumi na sita tu. Jina lake lilikuwa Giovanna, lakini kwa kila mtu katika familia alikuwa daima Gianna.

Mara moja alimuuliza mteja kumhusu: yeye ni nani, familia yake, alikotoka. Hakujali sana umri wake. Katika miaka ile, ndoa ya aina hii ilibarikiwa mara tatu: na familia, na Kanisa, na jamii. Ilionyeshwa kama njia ya kuwapa mabinti maisha thabiti, lakini kwa kweli, ni wana wa kiume pekee waliokuwa wakipewa maisha thabiti.

Baba yake alifanya kazi katika shirika la reli. Mama yake alimiliki karakana ya ushonaji iliyoheshimika mjini, akiwaajiri washonaji na kutengeneza mavazi kwa ajili ya familia mashuhuri zilizodai ufundi wa hali ya juu na kuulipia kwa ukarimu.

Gianna alikuwa na dada mwingine, Francesca, mkubwa wake kwa karibu miaka miwili. Mwenye usawaziko na utulivu, sifa ambayo bado anayo hadi leo.

Picha ilipokamilika, baba yangu alimwomba mteja amtambulishe kwa familia ile. Alimtaka mama yangu awe mke wake. Alitaka kumwoa. Alimtaka yeye.

Na hivyo, mwezi Aprili 1963, walioana.

Kila alipomsifia mama mkwe wake sifa za mke wake, yeye alitabasamu na kusema si kweli, kwa sababu Gianna alikuwa mwigizaji hodari ambaye hakuwahi kuomba ruhusa. Alichukua tu chochote alichotaka.

Baba yangu alihitaji chini ya miezi mitatu kuelewa kwamba hangeweza kamwe kumfinyanga msichana yule wala kumuunda kuwa kile alichokiwazia. Alikuwa tu mwanamke mwenye mawazo yaliyo wazi, na hakupoteza muda kumweka hilo wazi yeye pia.

Siku moja alimzaba kofi usoni. Ilikuwa tabia ambayo nyakati zile ziliitambua kama haki ya mwanamume ndani ya familia.

Lakini yeye hakupoteza utulivu wake.

Alitoka na kwenda kwenye duka la visu, ambako alinunua shoka la nyama na kisu cha bucha.

Alirudi nyumbani, akamtazama baba yangu, akasema:

“Ukijaribu tena hata mara moja, nitakuja usiku na kukuua.”

Hapakuwa na mbwembwe wala kusita katika sauti yake. Uhakika tu.

Uhakika kwamba angefanya hivyo.

Kwa siku kumi na tano alilala ndani ya nyumba, akiwa amejifungia katika chumba tofauti, na alitoka tu alipokuwa na uhakika kwamba hatari imepita.

Na hilo lilibaki tukio pekee la aina hiyo.

Walihamia Cosenza, kilomita mia tatu kutoka Reggio Calabria.

Wakati ule hapakuwa na barabara kuu, na safari ilichukua karibu saa sita kupitia barabara za mkoa na msongamano usio na mwisho katika miji midogo.

Matazamo mawili.

Chini ya dakika tatu.

Hilo lilitosha kuamua mustakabali, ndani ya upendo ambao ungedumu kimwili kwa miaka sitini na miwili lakini ungebaki wa milele katika yale waliyoyafanya na ndani yetu, watoto wao.

Cosenza – 1963

Walipanga nyumba katika Corso Italia, eneo la katikati ya mji, lenye maduka mengi na usafiri wa umma. Lakini fungate ilipoisha, kurudi kwenye maisha ya kawaida kulikuwa hatua ambayo hakuna aliyeijua.

Kila Jumatatu baba yangu aliondoka nyumbani saa nane usiku ili kumfikia mteja wake wa kwanza saa mbili asubuhi nje ya duka. Aliendesha kilomita mia tatu kisha, katika wiki, siku baada ya siku, alifanya kazi akizidi kukaribia nyumbani, hadi alipoirudia tena Ijumaa jioni.

Wakati huohuo, mama yangu alibahatika kukutana na Nora Formisano, aliyeishi moja kwa moja mkabala na nyumba yake, na wawili hao wakawa marafiki.

Nora alikuwa mwanamke wa umri sawa na mama yake mwenyewe, akawa kama mama kwake.

Alitoka katika familia ya kifahari ya Napoli na alikuwa ameolewa na afisa wa ngazi ya juu wa Wizara ya Mambo ya Ndani aliyehudumu katika eneo lile. Pia alikuwa na watoto watatu, wadogo kidogo tu kuliko mama yangu.

Ni kwake ambapo mama yangu aliungama asubuhi moja kwamba alikuwa amechelewa kwa namna isiyo ya kawaida katika mzunguko wake wa hedhi. Siku zote alikuwa akienda sawasawa.

Baada ya kumsikia akieleza kwamba hakuelewa kwa nini alihisi haja ya kukojoa kila mara, Nora alimkumbatia na kusema:

“Binti yangu, una mimba.”

Baba yangu aliporudi nyumbani, aliamua kutosema chochote.

Alitaka kuona atakavyoitikia, lakini alikuwa akisubiri hadi Pasaka ili kumwambia.

Na hivyo ndivyo alivyofanya.

Alimkabidhi yai lake la Pasaka na kusema:

“Nina mimba. Lazima tuhamie Reggio Calabria. Sitaki mtoto wangu azaliwe hapa. Nataka familia yangu iwe kando yangu.”

Uhamisho haukuwa rahisi hivyo.

Ulihitaji idhini ya kampuni kwa sababu za kikazi na ungeweza kutekelezwa tu baadaye.

Baba yangu alidhani angeweza kujipatia muda.

Lakini mwezi Desemba 1963 mama yangu alipanda basi na kuondoka peke yake kwenda nyumbani kwa wazazi wake, ambako

tarehe 11 Januari 1964 alijifungua Teresa.

Teresa alipozaliwa na habari zikaenea katika familia, ndugu walisubiri wiki kadhaa kabla ya kwenda kumtembelea.

Hilo liliumiza fahari yake kama mwanamke na likamfanya afanye uamuzi kuhusu mustakabali.

Uhusiano wake na mama mkwe wake na wifi yake haungekuwa tena kama zamani.

Hasira ilibaki, ikiwa imezuiliwa nyuma ya macho yake.

Wakati huohuo, ombi la uhamisho lilifuata mkondo wake, na mwezi Mei 1964 baba yangu alipokea zawadi yake ya pili ya Pasaka.

Mama yangu alikuwa akitarajia mtoto mwingine.

Reggio Calabria – 1964

Mwezi Septemba 1964, hatimaye uhamisho wa kampuni ulikubaliwa na wakahamia Reggio Calabria.

Lakini uhusiano wa furaha aliotarajia kuwa nao na mama yake haukutokea kamwe. Mama yake alikuwa mtawala na hakuwahi kumwachia mtu yeyote mamlaka wala madaraka yake. Baba yake ndiye mtu pekee aliyembembeleza na kumdekeza, na kila alichofanya baadaye kilimtegemea yeye.

Ilikuwa tarehe 21 Februari 1965.

Uwanja wa mpira.

Reggina dhidi ya Cosenza.

Baba yangu na mjomba wangu walikuwa jukwaani mtangazaji alipotangaza kwamba Vincenzo Frega fulani alihitajika mlangoni

kwa ujumbe wa dharura.

Alidhani ni mzaha akabaki palepale.

Kisha likaja tangazo la pili:

“Vincenzo, hatuwezi kusimamisha mechi, wala hatuwezi kusimamisha uchungu wa mke wako. Je, ungependa kwenda nyumbani? Mwanao anazaliwa.”

Kila mtu alicheka.

Akiwa na aibu, alijifanya si yeye mtu anayetajwa.

Nilikuja duniani kwa baraka ya baba yangu.

“Ulitaka mwana wa kiume naye amefika. Lakini huyu atakuwa msalaba wa maisha yako.”

Kila mtu alijulishwa mara moja, nao wakafika kana kwamba ni Mamajusi Watatu.

Kuzaliwa kwa mwana wa kiume kulichukuliwa kama tukio lililohakikisha kuendelea kwa jina la ukoo, lakini hakuna aliyewahi kusimama kufikiri kwamba mwanamume bila mwanamke hajakamilika.

Ningetumia miaka sitini na miwili iliyofuata kulieleza hilo.

Hata hivyo, afadhali Msalaba kuliko Nyundo na Mundu.

Ndicho tu nilichohitaji ili kumwelewa mwenzangu wa kazi wa miaka elfu mbili iliyopita na kujua mambo yangekuwaje kule juu.

Reggio Calabria – 1965

Gianna ana miaka kumi na tisa tu.

Ana watoto wawili, mume anayefanya kazi Gillette, na hana kabisa nia ya kuwa mama wa nyumbani.

Kanuni za nyumba tayari zimewekwa.

Mshahara na marupurupu yote ya kampuni hupita mikononi mwake.

Baba yangu anaishi kwa marejesho ya gharama za Gillette kwa sababu daima yuko kazini na hakai kamwe akijikuna mapumbu.

Anaanza kufuatilia masoko ya fedha kwa sababu kila mwezi baba yangu anashinda shindano la mauzo nchini Italia na makao makuu ya Milano hutuma sarafu za dhahabu kama zawadi.

Kisha Mkurugenzi wa Mauzo anatuma nyumbani seti kamili ya chumba cha kulala.

Mbao halisi za mti wa beech.

Vitanda vilivyojengwa pamoja na fanicha.

Magodoro.

Mito.

Blanketi na duveti.

Shuka za kiangazi na shuka za majira ya baridi.

Kila kitu kimesanifiwa kwa mtindo wa kipekee unaowaacha watu bila la kusema kila hadithi hii inaposimuliwa.

Lakini yeye anaogopa.

Haoni uthabiti.

Na nani angeweza kumlaumu?

Ijumaa jioni, mara tu baba yangu anapoingia mlangoni, anasema:

“Nina watoto wawili. Nataka gari jipya.”

“Lakini huna leseni ya udereva. Utaliendeshaje?”

“Kesho utaninunulia gari jipya. Nataka Simca 1000. Milango Mitano.”

Hakuna aliyeweza kumzuia.

Kama mtu yeyote angejaribu, maisha yangegeuka jehanamu halisi.

Suluhisho bora lilikuwa kwenda kwa muuzaji wa magari siku iliyofuata, kuandika hundi ya lira milioni moja na laki nane, kununua bima, na kukabidhi funguo.

Ukawa uamuzi sahihi.

Siku kumi na mbili baadaye alikuwa na leseni yake ya udereva.

Hakuna aliyewahi kugundua alivyofanikiwa.

Wakati huohuo, baba yake alimiliki majengo yote yaliyotumiwa na karakana ya ushonaji ya mama yake.

Alikuwa na udhaifu kwa binti yake kipenzi.

Ilichukua dakika chache tu.

“Baba, nipishe nafasi katika karakana ya ushonaji ya Mama. Ndani ya miezi sita nafungua duka la uzi na vifaa vya ushonaji.”

Wawili hao walifikia makubaliano.

Kwa hatua chache tu, babu yangu alimhamishia mke wake katika sehemu tofauti na akampa binti yake maduka mawili yanayojitegemea.

Alirudi nyumbani akamwambia baba yangu kwamba alihitaji lira milioni tatu.

Na kwamba awaombe wazazi wake pesa hizo akitumia kisingizio kwamba walitaka kununua nyumba.

Baba yangu alikubali mchezo huo.

Pesa zilifika.

Na vivyo hivyo bango juu ya duka:

LANA BBB DI GENNY

Lakini alihitaji pia leseni ya biashara ya manispaa, na hakuwa nayo.

Mwishoni mwa miaka ya 1960, urasimu haukuwa na ufanisi hasa.

Ulikuwa handaki lililoishi ndani ya siasa na kusafiri kupitia siasa.

Jumatatu ile asubuhi, alimwomba baba yangu achukue siku moja ya mapumziko na abaki nyumbani nasi.

Kisha akaondoka.

Kama upepo unaovuma jangwani.

Unauhisi ukisonga, lakini hujui ni kuzimu gani ulikotoka.

Alikwenda Ukumbi wa Jiji.

Huko alikutana na karani aliyekuwa karibu kumcheka alipoomba leseni.

Jambo lililofuata ambalo mtu yeyote alijua, alikuwa amemshika kwa kola za koti lake, akamvuta nusu nje ya dirisha la kaunta, na watu watano walikuwa wakijaribu kumbandua kutoka kwake.

Wakati huohuo, meya alipita kwa bahati.

Jina lake lilikuwa Pietro Battaglia.

Baadaye angehudumu mihula kadhaa katika Bunge la Italia.

Aliitazama hali ile, akamshika mama yangu mkono, na kumkaribisha ofisini kwake.

Dakika kumi baadaye alitoka akiwa amebeba leseni ya biashara ya Jedwali XV.

Kwa ufafanuzi, ilikuwa aina ya leseni iliyohitajika nchini Italia kufungua supamaketi kubwa kabisa — ngazi ya juu zaidi, ambayo kwa kawaida haiwezekani kuipata bila mahusiano ya kisiasa.

Biashara ilipaa.

Wawakilishi wa mauzo walipanga foleni nje.

Mwenzake mmoja wa kazi hatimaye alimwambia baba yangu:

“Unajua, kuna mwenye duka mmoja huko Reggio Calabria anayemsumbua kila mwakilishi wa mauzo.”

Naye baba yangu akajibu:

“Ndiyo, najua. Watu wengi wameniambia habari zake.”

Lakini hakuwahi kusema kwamba ni mke wake.

Duka lilijenga maisha yake lenyewe.

Watu walikuja kutoka kila sehemu ya mji kununua pale.

Mwanamke aliyewashika wanaume kwa kola na kuwabamiza ukutani.

Kama walikuwa watumishi wa umma au watu wa Mafia, haikuleta tofauti kubwa.

Jina lake lilisikika kote mjini.

Mke wa MWANAMUME WA GILLETTE.

Udhibiti

Asubuhi moja, dereva wa lori aligeuza gari kizembe kwenye barabara pana ya mjini.

Lori lilinasa mlango wa gari la mama yangu na kuung'oa.

Sauti ya honi yake haikubadilisha kitu.

Dereva hakugundua kilichotokea na akaendelea na safari yake huku gari likipata uharibifu mkubwa.

Hatimaye alisimama akashuka barabarani akipiga kelele kwamba hawa wanawake waliolaaniwa hawajui kuendesha.

Alitangaza kwa sauti kubwa kwamba ingekuwa afadhali wanawake wabaki nyumbani wakilea watoto.

Kisha, akimtazama moja kwa moja mama yangu aliyekuwa ameketi nyuma ya usukani, alimtupia matusi na vitisho kwa mtindo wa Mafioso.

Katika kiti cha nyuma tulikuwa dada yangu, mwenye miaka minne, na mimi, mwenye miaka mitatu.

Alituambia tusisogee.

Kwamba angerudi mara moja.

Hatukujua kamwe hasa kilichotokea nje.

Kitu pekee tunachojua ni kwamba Mafioso yule aliishia kupiga magoti mbele ya mama yangu, akibusu mkono wake na kuomba msamaha.

Katika siku zilizofuata, duka lilipata ongezeko la ajabu la wateja.

Watu wengi mno walipita mlangoni hivi kwamba hatimaye baba yangu aliuliza kama alikuwa akiweka faida sahihi juu ya bei au

alikuwa akitoa bidhaa bure tu.

Kabla hata hajaketi nyumbani, alisema:

“Kesho nenda kwa muuzaji wa Fiat ukaninunulie FIAT 124 Special nyeupe, injini ya 1400, milango minne.”

“Lakini Gianna,” baba yangu alijibu, “unajua bei yake ni kiasi gani?”

“Lira milioni tatu, laki sita na elfu hamsini. Wewe lipa sasa. Pesa za bima ya Simca, ambayo haiwezi kutengenezwa, zikifika, nitakurudishia.”

Hilo lilitosha.

Chini ya saa kumi na mbili baadaye gari jipya kabisa lilikuwa limeegeshwa nje.

Kulikuwa na maoni moja tu:

“Wananiambia gari hili hutumiwa Calabria kwa ujambazi kwa sababu lina kasi na linaitika haraka. Unalihitaji kwa nini?”

Alimtazama kwa umakini akajibu:

“Utaona.”

Na alipoondoka kwenda kazini asubuhi, alikuwa akiuliza daima:

“Unakwenda wapi leo? Utakula chakula cha mchana wapi?”

Alikuwa akijibu kwamba huenda angekuwa umbali wa kilomita mia moja na ishirini.

Nasi watatu tulikuwa tukitokea pale bila kutarajiwa.

Yeye alidhani ni mapenzi.

Yeye alikuwa tu akilinda mali zake.

Kisha, kwa kutotaka kupoteza mazoea, alijaribu kuuhamishia mfumo uleule wa udhibiti kwangu.

Hakuna kati yetu aliyewahi kushinda.

Si yeye.

Si mimi.

Aliamini kwamba udhibiti hutekelezwa kwa kunyima na kwa vipigo.

Cha kwanza kilikuwa na athari ndogo kwangu kwa sababu mara moja nilihamishia mahitaji yangu kwenye kitu kingine, na hilo lilimtia wazimu.

Cha pili sikukihisi kabisa.

Sikuitikia.

Sikulia.

Sikulaani.

Nilikuwa na udhibiti juu ya maumivu.

Miaka mingi baadaye, udhibiti uleule ungenisaidia kushinda magumu mengine.

Daima aliamini kwamba sisi tulikuwa sawa.

Lakini hakuwahi kukubali kwamba sehemu yangu ilikuwa ya baba yangu.

Naye alishinda kwa vitendo.

Na kwa ukimya.

Uwandani

Simu kutoka kwa Meneja wa Wilaya Ijumaa jioni, baada ya takwimu za mauzo za wiki kuwasilishwa, ilimpa jambo la kufikiria: Mtukufu, Mkurugenzi wa Mauzo wa Gillette Italia Raffaele Di Tullio, angetumia siku tatu uwandani pamoja naye, na mkutano ulipangwa Jumatatu saa 1:30 asubuhi katika Hoteli Excelsior mjini Reggio Calabria.

Ratiba ya wiki ilijumuisha ziara za mauzo kote mjini na matembeleo machache katika vitongoji vya jirani. Kwa kuwa tayari ilikuwa katikati ya Julai na kila mtu alijua jinsi eneo lile linavyoweza kuwa na joto kali, mama yangu aliweka shati la pili ndani ya mkoba wake, akimwambia kwamba kabla ya chakula cha mchana ingekuwa vyema kujiburudisha na kubadilisha nguo.

Alifika kwenye miadi akiwa amevaa rasmi kikamilifu: suti ya buluu isiyo na dosari, shati la buluu hafifu, tai, na heshima yote aliyostahili mtu aliyemwajiri.

Ilikuwa siku ya joto kali mno, na wanaume wote wawili walitokwa jasho hadi nguo zikaloa. Hata hivyo, katika ziara hizo, kiini cha kila mazungumzo hakikuwa takwimu za mauzo. Mjadala ulihusu kama alikuwa na furaha, alivyojisikia kuhusu maisha yake ya familia, na alivyokuwa akizoea kampuni.

Siku iliyofuata baba yangu alirudi kwa siku ya pili ya ziara ya uwandani. Iwe kwa sababu hakusoma hali ipasavyo au kwa sababu aliamini takwimu zake kupita kiasi, alifanya kosa. Alifika akiwa amevaa suti ileile ambayo, ingawa ilikuwa imekauka, bado ilikuwa na alama zinazoonekana za jasho la siku iliyotangulia.

Di Tullio alimtazama kwa sekunde moja ndefu, hakusema kitu, kisha akamkaribisha waketi katika baa wanywe kahawa.

“Vincenzo,” alisema, “Gillette haiuzi nyembe. Gillette inauza imani. Mwanamume ataweka wembe kooni mwake kila asubuhi

ikiwa tu anamwamini mtu aliyemwuzia. Na imani huanza na shati safi.”

Baba yangu hakujibu. Alielewa.

Usiku ule alirudi nyumbani akamwambia mama yangu kwamba alikuwa sahihi. Tena.

Hakuwahi kurudia kosa lilelile mara mbili.

Siku ya tatu, Di Tullio alimpa mkono mbele ya Excelsior akasema: “Utafika mbali. Kwa sababu unasikiliza.”

Somo lile likawa msimbo wa familia.

Mama yangu alidhibiti kila kitu kilichoweza kuonekana. Leseni, maduka, magari, pesa.

Baba yangu alidhibiti kila kitu kisichoweza kuonekana. Mfano, ukimya, ustahimilivu, heshima ya kufika bila dosari hata unapokuwa umetoka jasho la damu kwa siku mbili.

Ilinichukua miaka sitini kuelewa kwamba hii ndiyo maana ya ndoa.

Mtu mmoja anayemshika karani kwa kola ili kupata leseni.

Na mtu mwingine anayebadilisha shati lake katika choo cha umma ili kampuni yake isimwonee aibu.

NDOA YA GILLETTE

Ndoa si ahadi. Ni wembe.

Ukiushika kwa uangalifu, unakunyoa safi kila asubuhi kwa miaka sitini na miwili.

Ukiushika bila uangalifu, unakukata koo.

Baba yangu na mama yangu hawakuwahi kukatana.

Walijifunza tu, siku baada ya siku, jinsi ya kuushika wembe pamoja.

Ferdinando Frega
Gillette Man ⚔️